

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET HUSIĆ PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 14878/04)

PRESUDA

STRASBOURG

25. listopad 2007.

*Ova će presuda postati konačnom pod okolnostima utvrđenim u članku 44.
§ 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.*

U predmetu Husić protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

- g. C.L. ROZAKIS, *predsjednik*,
- g. L. LOUCAIDES
- gđa N. VAJIĆ,
- g. K. HAJIYEV,
- g. D. SPIELMANN,
- g. S.E. JEBENS,
- g. G. MALINVERNI, *suci*,
- i g. S. NIELSEN, *tajnik Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 4. listopada 2007. godine,
donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovom predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 14878/04) protiv Republike Hrvatske kojega je hrvatska državljanka, gđa. Gordana Husić ("podnositeljica zahtjeva") podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Konvencija") dana 29. siječnja 2004. godine.

2. Hrvatsku Vladu ("Vlada") je zastupala njena zastupnica gđa Š. Stažnik.

3. Dana 9. listopada 2006. godine Sud je odlučio Vladu obavijestiti o prigovoru. Na temelju odredbi članka 29. stavka 3. Konvencije odlučio je istovremeno ispitati osnovanost i dopuštenost zahtjeva.

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Podnositeljica zahtjeva je rođena 1952. i živi u Zagrebu.

5. Nakon što je dobila otkaz 7. studenog 1994. godine podnositeljica zahtjeva je 16. prosinca 1994. godine podnijela građansku tužbu Općinskom sudu u Zagrebu protiv svog bivšeg poslodavca tražeći povratak na posao i zaostatak plaće. Od stupanja na snagu Konvencije u odnosu na Hrvatsku 5. studenog 1997. godine sud je održao pet ročišta i pribavio mišljenje vještaka. Mišljenje vještaka koje je sud primio 13. veljače 2002. godine nije moglo biti dostavljeno podnositeljici zahtjeva jer je promijenila adresu bez da je obavijestila sud.

6. Dana 5. veljače 2003. godine podnositeljica zahtjeva podnijela je ustavnu tužbu na temelju članka 63. stavka 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu. Dana 7. srpnja 2003. godine Ustavni sud Republike Hrvatske prihvatio je ustavnu tužbu podnositeljice zahtjeva, utvrdivši povredu njenoga ustavnoga prava na suđenje u razumnome roku. Naložio je Općinskom sudu u Zagrebu da donese odluku u predmetu podnositeljice zahtjeva u roku od šest mjeseci nakon objave te odluke u Narodnim novinama i dosudio joj naknadu u iznosu od 7.500 hrvatskih kuna (HRK). Ta je odluka objavljena 22. srpnja 2003. godine.

7. U svojoj presudi od 4. veljače 2004. godine Općinski sud u Zagrebu odbio je zahtjev podnositeljice zahtjeva kao neosnovan. Ta je presuda dostavljena podnositeljici zahtjeva 1. travnja 2004. godine. Nakon žalbe, dana 13. rujna 2005. godine Županijski sud u Zagrebu ukinuo je prvostupanjsku presudu i vratio predmet na ponovljeni postupak.

8. U novom postupku pred Općinskim sudom u Zagrebu održano je ročište 3. ožujka 2006. godine. Ročište zakazano za 23. svibnja 2006. godine bilo je odgođeno jer se poziv poslan podnositeljici zahtjeva vratio. Na slijedećem ročištu održanom 6. studenog 2006. godine podnositeljica zahtjeva proširila je svoj zahtjev na još jednoga tuženika. Postupak je još uvijek u tijeku.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

9. Članak 29. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 41/2001 od 7. svibnja 2001.) glasi kako slijedi:

Članak 29. stavak 1.

“Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama, ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela (...).”

10. Mjerodavni dio Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine br. 49/2002 od 3. svibnja 2002. – „Ustavni zakon o Ustavnom sudu“) glasi kako slijedi:

Članak 63.

“(1) Ustavni sud će pokrenuti postupak po ustavnoj tužbi i prije no što je iscrpljen pravni put, u slučaju kad o pravima i obvezama stranke ili o sumnji ili optužbi kažnjivog djela nije u razumnom roku odlučio sud
....

(2) U odluci kojom usvaja ustavnu tužbu... Ustavni sud će nadležnom sudu odrediti rok za donošenje akta kojim će taj sud meritorno odlučiti...

(3) U odluci iz stavka 2. ovoga članka Ustavni će sud odrediti primjerenu naknadu koja pripada podnositelju zbog povrede njegova ustavnog prava...Naknada se isplaćuje iz državnog proračuna u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva stranke za njezinu isplatu.”

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE

11. Podnositeljica zahtjeva prigovara da je duljina građanskog postupka povodom njenoga zahtjeva za vraćanje na posao i zaostatak plaća nespojiva sa zahtjevom „razumnoga roka“ iz članka 6., stavka 1. Konvencije koji glasi kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi...svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj.“

12. Vlada je priznala, u svjetlu odluke Ustavnoga suda, da je došlo do povrede prava podnositeljice zahtjeva na suđenje u razumnome roku. Međutim, tvrdili su da je dobila odgovarajuću zadovoljštinu na nacionalnoj razini.

13. Sud smatra da je razdoblje koje treba uzeti u obzir počelo 6. studenog 1997. godine, dan nakon stupanja na snagu Konvencije u odnosu na Hrvatsku. Međutim, pri ocjeni razumnosti vremena koje je proteklo nakon toga datuma, treba voditi računa o stanju postupka u to vrijeme. S tim u vezi Sud primjećuje da je postupak započeo 7. studenog 1994. godine kad je podnositeljica zahtjeva podnijela svoju građansku tužbu. Dakle, prije ratifikacije je trajao oko tri godine.

14. Postupak u predmetu je još uvijek bio u tijeku 7. srpnja 2003. godine kad je Ustavni sud donio svoju odluku. Toga dana postupak je trajao pet godina i osam mjeseci pred jednom razinom nadležnosti.

15. Postupak još nije okončan. Trajao je još četiri godine nakon odluke Ustavnoga suda. Tako je, ukupno, postupak u predmetu do sada trajao više od devet i pol godina nakon ratifikacije. Tijekom toga razdoblja donesene su dvije odluke i predmet je bio ispitivan na dvije razine nadležnosti.

A. Dopuštenost

16. Vlada tvrdi da podnositeljica zahtjeva više ne može tvrditi da je žrtva u smislu članka 34. Konvencije, budući je Ustavni sud prihvatio ustavnu tužbu podnositeljice zahtjeva, utvrdio povredu njenoga ustavnoga prava na suđenje u razumnome roku i dosudio joj naknadu. Povreda kojoj se prigovara stoga je ispravljena pred domaćim vlastima i podnositeljica je izgubili svoj položaj žrtve.

17. Podnositeljica zahtjeva se ne slaže.

18. Sud primjećuje da položaj žrtve podnositeljice zahtjeva u ovome predmetu, u smislu Konvencije, ovisi o tome je li dosuđena zadovoljština na domaćoj razini bila odgovarajuća i dostatna, s obzirom na članak 41. Konvencije. Ovo pitanje treba utvrditi u svjetlu načela utvrđenih sudskom praksom Suda (vidi, najnovije predmete *Scordino v. Italy (br. 1)* [GC], br. 36813/97, stavke 178.-213., ECHR 2006-... i *Cocchiarella v. Italy* [GC], br. 64886/01, stavke 69.-98., ECHR 2006-...).

19. S tim u vezi Sud primjećuje da je Ustavni sud 7. srpnja 2003.. godine podnositeljici zahtjeva dosudio ekvivalent od oko 1.000 eura (EUR) i naložio Općinskom sudu u Zagrebu da donese odluku o žalbi u roku od šest mjeseci. Naknada koju je dosudio Ustavni sud ne može se smatrati dostatnom, s obzirom na sudsku praksu Suda, posebice imajući na umu da se u ovome predmetu radilo o radnome sporu povezanom s otkazom koji je dobila podnositeljica zahtjeva. Stoga podnositeljica zahtjeva još uvijek može tvrditi da je „žrtva“ povrede njenoga prava na suđenje u razumnome roku, i stoga prigovor Vlade treba odbiti.

20. Sud nadalje podsjeća da je Sud, ako način na koji je Ustavni sud tumačio i primijenio mjerodavne odredbe domaćega prava proizvodi posljedice koje nisu sukladne s načelima Konvencije, kako se ona tumači u svjetlu sudske prakse Suda, pozvan ispitati ukupnu duljinu pobijanoga postupka (vidi *mutatis mutandis*, predmet *Kozlica v. Croatia*, br. 29182/03, stavak 23., 2. studeni 2006.). S obzirom na gornje utvrđenje da podnositelji zahtjeva još uvijek mogu tvrditi da su „žrtve“ navodne povrede, traži se ispitivanje ukupne duljine (vidi predmet *Solárová and Others v. Slovakia*, br. 77690/01, stavci 41. i 43., 5. prosinca 2006.).

21. S tim u vezi Sud primjećuje, kako je naprijed zabilježeno, da je postupak do sada trajao još četiri godine nakon odluke Ustavnoga suda (vidi stavke 7. i 8. ove presude). Sud će to razdoblje uzeti u obzir pri odlučivanju o osnovanosti predmeta i, kad je primjereno, o zahtjevu podnositelja zahtjeva za pravičnom naknadom na temelju članka 41. Konvencije (vidi naprijed citirani predmet *Solárová and Others v. Slovakia*, stavak 42.; predmet *Rišková v. Slovakia*, br. 58174/00, stavak 90., 22. kolovoza 2006.).

22. Sud nalazi da ovaj prigovor nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. Konvencije. Dalje nalazi da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga treba utvrditi da je dopušten.

B. Osnovanost

23. Sud ponavlja da se razumnost duljine postupka mora ocijeniti u svjetlu okolnosti predmeta i pozivom na slijedeće kriterije: složenost predmeta, ponašanje podnositelja

zahtjeva i mjerodavnih vlasti kao i važnost onoga što se za podnositelje zahtjeva dovodi u pitanje u sporu (vidi, između mnogo drugih pravnih izvora, predmet *Frydlender v. France* [GC], br. 30979/96, stavak 43., ECHR 2000-VII).

24. Sud je često utvrdio povrede članka 6. stavka 1. Konvencije u predmetima u kojima su se postavljala pitanja slična pitanju u ovome predmetu (vidi predmet *Tatjana Marinović v. Croatia*, br. 9627/03, 6. listopada 2005.).

25. Razmotrivši sav materijal koji mu je podnesen Sud se slaže s Ustavnim sudom da je u ovome predmetu duljina postupka bila prekomjerna i da nije zadovoljila zahtjev „razumnoga roka“.

26. U odnosu na razdoblje nakon donošenja odluke Ustavnoga suda, Sud primjećuje da je, nakon vraćanja na ponovljeni postupak, postupak ponovno u tijeku pred prvim stupnjem. U takvim okolnostima Sud nužno zaključuje da je nakon toga datuma došlo do daljnjih neopravdanih odugovlačenja.

27. U svjetlu naprijed navedenih razmatranja, Sud zaključuje da je došlo do povrede članka 6., stavka 1.

II. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

28. Članak 41. Konvencije propisuje.

"Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci."

A. Šteta

29. Podnositeljica zahtjeva traži da joj Sud dosudi naknadu štete u iznosu koji odgovara njegovoj sudskoj praksi u sličnim premetima.

30. Vlada u tom pogledu nije imala nikakve primjedbe.

31. Sud podsjeća da kada je podnositelj zahtjeva iskoristio dostupno domaće pravno sredstvo i time ishodio utvrđenje povrede te mu je dosuđena naknada, no ipak još uvijek može tvrditi da je „žrtva“, iznos dosuđen na temelju članka 41. može biti manji od iznosa koje Sud dosuđuje u sličnim predmetima. U takvom predmetu podnositelju zahtjeva treba biti dosuđena razlika između iznosa koji je dobio od Ustavnoga suda i iznosa koji ne bi bio smatran očito nerazumnim u usporedbi s iznosima koje dosuđuje Sud. Podnositelju zahtjeva treba i dosuditi iznos u odnosu na faze postupka koji Ustavni sud nije uzeo u obzir (vidi, *mutatis mutandis*, naprijed citirani predmet *Cocchiarella v. Italy* [GC], stavke 139.-141.).

32. Stoga se podnositeljici zahtjeva dosuđuje ukupan iznos od 3.300 EUR na ime nematerijalne štete, uz sav porez koji bi mogao biti zaračunat na taj iznos.

B. Troškovi i izdaci

33. Podnositeljica zahtjeva nije postavila nikakav zahtjev za troškove i izdatke. Stoga Sud smatra da nije pozvan dosuditi bilo kakav iznos s tog naslova.

C. Zatezna kamata

34. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *utvrđuje* da je zahtjev dopušten;
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije;
3. *presuđuje*
 - (a) da tužena država podnositeljici zahtjeva treba u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane konačnom u skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije, isplatiti 3.300 EUR (tri tisuće tristo eura) na ime nematerijalne štete, koji treba pretvoriti u nacionalnu valutu tužene države prema tečaju važećem na dan namirenja, uz sve poreze koje bude trebalo zaračunati;
 - (b) da se od proteka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na naprijed navedeni iznos plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećana za tri postotna boda;

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 25. listopada 2007. godine u skladu s pravilom 77. stavicima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren NIELSEN

Tajnik

Christos ROZAKIS

Predsjednik